

جمهوری اسلامی ایران

سید حسن خمینی

نائب رئیس هیئت وزیران
بسمه تعالی

۸۴۰۹

۵/۹/۲۲

۱۳۷۵/۹/۲۸
۱۰۴۲۷

وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی

هیأت وزیران در جلسه مورخ ۱۳۷۵/۹/۲۱ بنا به پیشنهاد شماره ۲۰۰۷ مورخ ۱۳۷۵/۴/۳۱ وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی و به استناد ماده (۱۰) قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی - مصوب ۱۳۷۴ - آیین نامه اجرایی قانون یادشده را به شرح زیر تصویب نمود:

آیین نامه اجرایی قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی

ماده ۱- ورود شیر خشک (شیر مصنوعی) و غذاهای کمکی شیرخوار منحصراً توسط اشخاص حقیقی و حقوقی که ضوابط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی را رعایت می کنند مجاز است.
ماده ۲- کلیه دستگاههای دولتی و غیردولتی مکلف به اجرای ضوابط تعیین شده توسط وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، موضوع تبصره های (۱) و (۲) ماده (۱) و ماده (۲) قانون ترویج تغذیه با شیر مادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی - که از این پس قانون نامیده می شود - هستند.
ماده ۳- اعطای چهارمین ماه مرخصی زایمان منوط به گواهی پزشک متخصص اطفال یا پزشک مرکز بهداشتی - درمانی (شهری و روستایی) همراه با شناسنامه شیرخوار (برای احراز عدم استفاده از شیر خشک) است، مگر اینکه مطابق مقررات دیگر برای آنها مرخصی زایمان بیشتری پیش بینی شده باشد.

ماده ۴- استفاده از مرخصی ساعتی تا سن (۲۰) ماهگی کودک، منوط به ارائه گواهی مرکز بهداشتی - درمانی مبنی بر تغذیه شیرخوار توسط مادر است.

تبصره - بانوان مشمول قانون کار تابع ضوابط مربوط به خود هستند.

ماده ۵- مادران مشمول این آیین نامه پس از پایان مرخصی زایمان و در دوران شیردهی، باید در کار قبلی خود اشتغال یابند. در این دوران نقل و انتقال آنها ممنوع است.

ماده ۶- مادران مشمول این آیین نامه می توانند طی ساعات مقرر کار روزانه، حداکثر از

۱۹۰۶۹
۵-۵۱-
۱۳۷۵/۹/۲۸

جمهوری اسلامی ایران
وزارت بهداشت
تعمیرات و تجهیزات پزشکی

۸۴۰۹ / ۱۳۴۵

۱۳۴۵ / ۹ / ۲

یک ساعت مرخصی ساعتی استفاده کنند. مادران یادشده می توانند بر حسب نیاز کودک مرخصی مزبور را حداکثر در سه نوبت استفاده کنند.

بصره ۱- وزارتخانه ها، مؤسسات و شرکتهای دولتی و مؤسساتی که مشمول قانون بر آنها مستلزم ذکر نام است موظفند متناسب با تعداد مادرانی که فرزند خود را شیر می دهند، نسبت به ایجاد محل مناسب اقدام کنند.

بصره ۲- ضوابط مربوط به ایجاد شیرخوارگاه و مهدکودک در کارگاههای مشمول قانون کار، بر اساس ماده (۷۸) قانون کار و آیین نامه اجرایی شیرخوارگاهها و مهدکودکهاست.
ماده ۷- وظایف و اختیارات کمیته سیاستگزاری و نظارت بر ترویج تغذیه با شیرمادر به شرح زیر است:

- ۱- تداوم سیاست ترویج تغذیه با شیرمادر.
- ۲- تعیین چگونگی برآورد نیاز و نظارت بر ورود، عرضه و فروش شیر خشک و غذاهای کمکی شیرخوار و ابلاغ آن به مراجع ذی ربط.
- ۳- تعیین چگونگی نظارت بر توزیع صحیح شیر خشک در سیستم شبکه های بهداشتی، درمانی کشور و ابلاغ آن به مراجع ذی ربط.
- ۴- نظارت بر حسن اجرای برنامه های آموزشی، تبلیغاتی و تحقیقاتی.
- ۵- بررسی تخلفات و ابلاغ آن به مراجع ذی ربط.
- ۶- تعیین چگونگی استفاده از تحقیقات به عمل آمده در زمینه شیرمادر و تغذیه کمکی.
- ۷- نظارت بر فعالیتهای کمیته های استانی ترویج تغذیه با شیرمادر و حمایت از مادران در دوران شیردهی.

بصره ۱- کمیته موضوع این ماده می تواند برای انجام هرچه بهتر وظایف خود گروههای اجرایی ایجاد کند.

بصره ۲- دستورالعمل چگونگی تشکیل جلسات و اداره آن، توسط کمیته مزبور تنظیم شده و به تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی می رسد.

ماده ۸- تصمیمهای کمیته سیاستگزاری و نظارت بر ترویج تغذیه با شیرمادر، پس از تصویب وزیر بهداشت، درمان و آموزش پزشکی لازم الاجراست.

ماده ۹- معارن امور بهداشتی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی، رئیس کمیته

ب : مقدار بشیر مصنوعی مورد نیاز :

اگر عمل فوق تغذیه شیر خوار با شیر مصنوعی اجتناب ناپذیر باشد رعایت موارد زیر ضروری است :

۱- در موارد بسیار نادر که شیر خوار بطور کامل از شیر مادر محروم است مقدار لازم عبارت خواهد بود از :

۴۸	هر ماه ۸ قوطی	تا پایان ۶ ماهگی
۱۲	هر ماه ۶ قوطی	ماه هفتم و هشتم
۱۲	هر ماه ۳ قوطی	ماه نهم تا پایان ماه دوازدهم
۷۲	جمع	

۲- اگر بعنوان کمک به شیر مادر تجویز می شود مقدار لازم بشرح زیر خواهد بود :

۲۴	هر ماه تا ۴ قوطی	تا پایان ۶ ماهگی
۶	هر ماه تا ۳ قوطی	ماه هفتم و هشتم
۸	هر ماه تا ۲ قوطی	ماه نهم تا پایان ماه دوازدهم
۳۸	جمع	

ضمناً به مادران باید آموزش داده شود تا :

۱- به منظور اجتناب از آلودگی ، حتی الامکان از بکار بردن بطری ، سرشیشه و پستانک خودداری نموده و شیر تهیه شده را بافنجان یا قاشق به شیر خوار بدهند .

۲- هنگام تهیه شیر ، رعایت غلظت ، حجم مناسب و موازین بهداشتی را بنمایند و خطرات ناشی از تغذیه شیر خوار با شیرهای غلیظ و رقیق را مورد توجه قرار دهند .

- ۳- در صورت داشتن چند قلو، اول آنها را با شیر خود تغذیه کنند سپس شیرنپیه شده از شیر خشک را به آنان بدهند.
- ۴- به اهمیت توزین دوره‌ای مثبت منحنی رشد کودک جهت تشخیص کفایت تغذیه او واقف باشند.

ج : نحوه عرضه :

- ۱- در خانه‌های بهداشت و مراکز بهداشتی درمانی روستایی براساس موارد ضرورت پزشکی و پس از تشخیص و تائید مرکز بهداشتی درمانی روستایی در زمینه استفاده شیرخوار از شیرمصنوعی (بعنوان غذای اصلی یا کمک شیرمادر) به مقدار تعیین شده تحویل مادر می گردد.

۲- در مراکز بهداشتی درمانی شهری

- تحویل کوپن شیرمصنوعی در مراکزی انجام می شود که پزشک آن مرکز دوره آموزشی ترویج تغذیه با شیرمادر را گذرانده باشد.
- تشخیص نیاز شیرخوار به شیرمصنوعی ، لزوم و تحویل کوپن شیرمصنوعی براساس ضرورت پزشکی که در فوق به آن اشاره شد توسط پزشک مرکز بهداشتی درمانی صورت خواهد گرفت .

- * - کوپن صادرشده با امضاء پزشک و مهر مرکز بهداشتی درمانی شهری معتبر است .
- داروخانه ها موظف به تحویل شیرمصنوعی به مقدار توصیه شده و با قیمت مصوب می باشند.